

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDÚMEGYEI FUGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

Dr. Varga Lajos Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Az üzenet megjött Bécsből. Meglátjuk: a magyar király, vagy az osztrák császár üzenete-e? Lehet, hogy mire a nap egyszer újra felkel, az új Magyarország jövődjének hejnalhasadását köszönhetjük; de az is lehet, hogy visszalökötünk vagy ötven esztendővel.

De a nemzetek életét sem megállítani, sem visszafejleszteni nem lehet: ha a nemzet nem akarja. Ez olyan örök törvény, amely összeroppantja a császárok akaratát is.

Kedvelt Magyarországnak üzenetet küld a bécsi Burgból, I. Ferenc József. Üzenetet küld gróf Andrássy Gyula által...

Ez a békevajadás mai szülöttje. Mit tartalmaz az üzenet; mit mondott a hirhozónak I. Ferenc József, ki fog derülni még ma, de addig erős a lakat az üzenet ládán.

Megadja-e a király azt, a mit az általa ítélethozatalra felbivott nemzet óhajt: ki kételkedik ebben? Alkotmányos nemzet volnánk: a királynak nem lehet más akarat, mint az, a mit a nemzet óhajt. Kér és követel.

Igy kellene ennek lenni. De az elmúlt esztendő alatt ezen a téren végtelen csalódások érték már bennünket. Megtudtuk, hogy a király lelke nem forrt még össze e nemzet lelkével. Megtudtuk, hogy a Habsburgok nem tanultak a múltból, hogy a történelem tanításai, okulásai nyomtalanul tűntek el az idő forgó kerekén. Megtudtuk, hogy az alkotmányos uralkodás köpönyege az abszolutizmus rut testét takargatta csak, amely testben az összmonarchia szíve dobogott.

Megtudtuk azt: hogy 20 millió polgárnak csak addig érvényesülhetett az akarat, ameddig az egyezett a megkoronázott király akaratával; a Habsburg dynasztia vélt érdekeivel.

Mindezeket a tanulságokat, és tapasztalatokat felidézve, megújítva könnyen kitalálhatjuk, hogy mit üzen kedvelt Magyarországnak a Burgban székelő I. Ferenc József: Azt üzeni bizonyára: *hogy adjuk meg magunkat.*

Azt üzeni: hogy e honban a Kárpátoktól az Adriáig csak egyetlenegy okozat lehet: a király akarat. Azt üzeni, hogy megindítja a „végtelen nyomor és szenvedés” gépezetét, amely összemorzsol, összetör bennünket. Azt üzeni: hogy minden hazafias vágy, amely a lelkekben honol; minden nemzeti törekvés, amelyért a szívünk dobog: szűnjön meg, némuljon el.

No ha ez az üzenete, akkor hiába járt a Burgban Andrássy Gyula. Mi más üzenetre várunk!

Vajjon a király hadüzenetével vagy a béke olajágával jött-e haza Andrássy Gyula gróf, könnyen kitalálhatjuk. A jobb belátás

és a megértés politikája győzött-e a Burgban, vagy a hatalmi göggel és a tultengő önérzettel párosult osztrák akarat: nem tudhatjuk, de sejtjük.

Azt azonban bizonyosan tudjuk, hogy ez utóbbi esetben béke nem lesz. A magyar nemzet immár teljesen megelégte azt a hazug alkotmányosságot, amelyvel 1867 óta mesterségesen elaltatták.

A nemzet megundorodott már attól, hogy sorsát az ellensége, Ausztria intézze és irányítsa. A magyar nemzet minden igaz fiának lelke immár nemcsak átitatódott a nemzeti érzés üde forrásától, de áttüzessedett a hazaszeretet lobogó lángjától. Mikor a nemzeti érzés osobogó, üdítő forrásából, szomjunkat akarjuk csillapítani, a mikor a hazaszeretet lángjával az Ausztriával összekötő hidakat akarjuk elégetni: — akkor jön az üzenettel gróf Andrássy Gyula; olyan üzenettel, amelyet mi tudomásul fogunk venni, de amely — hitünk szerint — nem lesz alkalmas arra, hogy megakadályozzon bennünket az üdítő forráshoz való eljutásban; vagy eloltassa a lángot, amelyet a hazafiak szívük vérével élesztettek.

Várjuk Ferenc József üzenetét, de nem az osztrák császártól, hanem a magyar királytól. A félrevezetett, megtévesztett alkotmányos uralkodót, a ki hitet tett a magyar alkotmányra, a mikor fejére tettük szent István koronáját.

Ha valóban a magyar király üzenetével jött gróf Andrássy Gyula, akkor a hosszú válság alatt meg-megújuló reményeink nem üres álomképek lesznek, hanem maga az eleven valóság: a magyar Magyarország. De ha az osztrák császár küldi ismét ultimátumot e föld 20 millió polgárának; akkor nyugodt lélekkel, a történelmi és nemzeti igazságba vetett hittel, álljuk a harcot, amelyet nem kerestünk, nem okoztunk, de amelynek megvívására mindnyájan készen állunk.

Ma még a Habsburgok mindent megmenthetnek, amit a magyar nemzet a történelem szerint sokszor érdemtelenül — kijuttatott nekik: a hódolatot, a tiszteletet, a szeretetet, a hűséget, vért és pénzt; erőt és hatalmat.

Ha nem értik meg a történelmi korszakot, a végzetet nem fogják kikerülni.

Azt üzenete . . . ?

Irta: Bakonyi Samu.

Mialatt soraim papírra vetem, gróf Andrássy Gyula a császárvárosból utban van hazafelé. Hozza magával a király üzenetét. Mi van az üzenetben: a békés közeledés atyai nyájos szava vagy kegyetlen hadüzenet kényuri parancsa, rövidesen megtudjuk, hitelesen. Közeledés

esetén a nemzeti többségnek nem lesz nehéz a tárgyalásoknak szeptember 23-án végzetes meggondolatlansággal elejtett fonalát újra felvenni, mert a nemzet a tisztos béke feltételeinek tárgyalása elől soha konokul el nem zárkózott. Ellenben amint a parlamenti többség mindig tartózkodott attól, hogy a király melléne ultimátumokat szegezzen, azonképen viszont maga sem volt hajlandó a királyi hatalom részéről a nemzet törvényes követeléseinek elnémitására szánt ultimátum előtt meghajolni.

A magyar alkotmány korlátokat szab a királyi hatalom elé. Feltétlen uralkodói akaratot tehát a magyar nemzet soha, semmi körülmények között el nem ismerhet. A példátlan hosszú ideig húzódo és veszedelmesen kiélesedett válság méregtoga épen az a bécsi felfogás, hogy a király a maga felségjogait és amit felségjogai közé tartozónak vél, vita tárgyává tenni nem engedheti. Alkotmányos országban azonban a fejedelm személyes uralma nem engedhető meg. A magyar király a magyar államfelséget képviseli s így minden joga csak az általa képviselt államiságunk érvényesítésére a nemzet által reáruházott alkotmányos hatalom, de nem lehet egyetlen egy oly joga sem, amely a magyar államiság követelményeinek utját állhassa.

A hön óhajtott békére irányuló őszinte törekvések mindeddig épen azért szakadtak meg, sőt megszakításuk módjában fogva a harcot épen azért élesítették ki még jobban, mert ő felsége az alkotmányjogi összeütközés magvát képező katonai kérdésekben még csak szóba sem akart velünk állani. Hogy a király felfogásában állott-e be valamely reményre jogosító változás, meg fogjuk tudni az Andrássyra bízott üzenetből. Elébe vágni semminek sem akarunk, de ha a változás csak a nemzettel való elbánás módszerét érintené, már is hiábavalónak kellene tartanunk minden újabb kísérletezést. Amily kevésbé lehetünk hajlandók valamely szépen hangzó, de minden gyakorlati valóságot nélkülöző formula-megoldás kedvéért az alkotmányvédő ellenállást abbahagyni, ép oly kevésbé, sőt még kevésbé tehetjük le a fegyvert az olyan kibontakozás érdekében, amely jogaink elismerését is megtagadja.

Az üzenet tartalmáról gróf Andrássy semmit el nem árult, osztrák hírforrások mégis azt kürtölik, hogy a vezényleti nyelv teljes elejtése árán olyan messzemenő katonai engedményeket kapunk, amelyek a „magyar elemnek“

a hadsereg magyar részében az eddiginél sokkal nagyobb érvényesülést teszik lehetővé. Az ilyen legkegyelmesebb elhatározást örvendező hálaival fogadhatná a császári jóindulat adományaképpen Ausztria egyik-másik néptörzse. De mi nem alamizsnáért szállunk harcra, hanem a tőlünk követelt rengeteg áldozatokkal szemben a magyar államiság természetes és törvényes jogainak érvényesülését kívánjuk az államnak legfontosabb, mert az állam erejét képviselő intézményében, a hadseregben.

Tudjuk, hogy egy századon át elnyomott jognak teljes érvényesülése márul-holnapra gyakorlatilag nem lehetséges. De az érvényesülésért folytatott harc nem végződhetik annak a jogunknak elejtésével, amelyért a harcot föl kellett vennünk. Az érvényesülésnek legalább a jog elismerésével meg kell kezdődnie. És hogy az elismerés, mint annyi más elismert jogunk papirosan ne maradjon, gyakorlati biztosítékokra van szükségünk, olyan valóságokra, amiket a hosszú elkeseredett harc tényeges eredményeiként megnyugvással lehet a nemzetnek elfogadnia.

De emellett egy pillanatra sem szabad felednünk, hogy amint legutóbb is rámutattunk, a válság gyökere a gazdasági önállóságért vívott harcok idejébe nyulik vissza. És ha csakugyan igaz volna — amiben természetesen kezdettől fogva erősen kételkedtünk — hogy a békés kibontakozásnak egyedüli akadály a katonai kérdésekben fekszik, olyan kényszerhelyzetnek az elismerését, amely a gazdasági különváláshoz való és minden vitán felül álló jogunk életbeléptetését meggátolhatná, tőlünk nem is követelhetik, de ilyet elismerünk soha semmi szín alatt nem is szabad. Végre is, ha van kényszerhelyzet annak a nyomását Ausztriának és az uralkodóháznak ép úgy kell éreznie, mint Magyarországnak. Azt pedig, hogy valamely külkereskedelmi politikai hely-

zet mennyiben lehet Magyarország gazdasági politikájára beolyással akár Ausztriával, akár más állammal szemben, elbírálni elsősorban a magyar törvényhozásnak a joga és feladata. Ez megátaladhatatlan elemi igazság, amelynek hatalma előtt a bécsi felfogás lesz kénytelen meghajolni. Épen ezért meggyőződésünk szerint nemesak kell, hanem lehet is rá módot találni, hogy ha a törvény ellenére folytatott tárgyalások után ép oly törvénytelenül megkötött szerződéseket esetleg becikkelyozzuk is a gazdasági közösség megszüntetése ezzel még sem jogilag sem gyakorlatilag lehetetlenné ne válják.

A békés megegyezés végül csak úgy lehet tartós és igazán áldásos, ha gondoskodhatunk olyan törvényes biztosítékokról, amelyek a mostanihoz hasonló felfordult állapotok megismétlődését kizárják. Az alkotmány védelméért vívott hosszú küzdelemnek a jutalmát hadd nyerjék el a jövő nemzedékek. A hatalmi viszonyok mai állása mellett, tudjuk, hogy egyszerre mindent ki nem küzdhetünk nemzetünknek Tisztes megegyezés mellett egyik-másik jogunk tényleges megvalósulása időben talán hátrább esik, de az utánunk következő munkáját ne akaszhassa meg többé a végrehajtó hatalommal való visszaélés és szolgalelkű kormányok erőszakoskodása. A mi mesterségesen teremtett és álnokul terjesztett homály lebeg a meg nem szavazott adók és ujoncok önkéntes behatolása és belépésének előmozdítása, a tartalékosok behívása, nemkülönben az országgyűlésnek elnapolása és feloszlata körül, azt mind meg kell szüntetni, hogy a béke állandó és üdvös, és az alkotmány védve legyen.

Ha pedig az a tisztességtelen eljárás mondja el a valóságot, amelylyel a gróf Andrássy Gyula korrekt titokzottsága ellenére, a hivatalos közlés a királyi üzenet tartalmát kikürtöli, mielőtt a király megbizottja azt átadhatta volna azoknak, akiknek első sorban szól, —

arra az esetre tisztában lehetünk vele, hogy más formában csak szeptember huszonharmadikát akarják megismételni. A császári ultimátumot visszautasítottuk akkor is, nem hajlunk meg előtte most sem.

... De ha így van, akkor lelkünk egész erejével és a halálra szánt magyar alkotmány életre-halálra szóló védelmében minden áldozatra kész elhatározással, folytatjuk a harcot. És a harcra akkor a mi zászlónk alatt „mindenkinek el kell menni“, mert hiszen akkor végre mindenkinek meg kell már érteni, hogy csakugyan „azt üzente“.

Bizzunk-e ?

Budapest, január 29.

Az ország lélekzetfoltja várja gróf Andrássy kihallgatásának eredményét. Mindenki kíváncsian tekint a vezérőrbizottság mai tanácskozása elé. És ezer ajkra tolul fel önkénytelenül a kérdés: bizzunk-e, bízhatunk-e ?

Elszoktunk a reményről. Láthatárunkon hosszú időn át komor fellegek tornyosultak, melyek mögött az abszolútizmus fagyasztó vihára gyülekezett. Csak nagy néha törte át őket a reménytelenség napugár. Ah! de mily tűnő, mily csalékonny volt az is. Utána még sötétebb lett a kétségbeesés, még eltompultabbak a kedélyek.

És mégis! Annyi csalódás után, annyi szétfoszott remény dacára, még mindig mérünk remélni. Nem tudunk kétségbeesni, nem hihetjük, hogy évszázados oszlopok meginogjanak.

Lehet, hogy a mostani vállalkozás a békét nem fogja létrehozni. Lehet, hogy megint csalódnunk kell. Hisz a kátyu, melybe az ország székere jutott, oly mély — vajd nem lehetetlen kijutni belőle.

És mégis reményt nyújt. Mégis van benne legalább mozzanat, mely nem engedi a kétséget teljesen urrá lenni lelkeink felett. Maga az egyezkedés ténye jó jel. Jóakaratot mutat mindkét részből. Pedig erre van szükség. Jóakaratra. Közeledésre mindkét részből.

Ha csak egyetlen lépést tesz is a mostani eredmény, ha csak egy lényeges pontra nézve meg tudnak egyezni, már az is valami. Jobb mint a mai helyzet. S talán talán az első lépést követi a második, a harmadik addig, míg a két fél közös állás-

Eleven Tavaszok.

No ne vágjatok akkora képet
Se ne akadjatok annyira fenn,
Ha merő kis elandalodásból,
És semmiesetre se másból,
Szemem egy-egy haba-arcra vetem
És — egy kicsit ott feledem.

Aki félti a talmi-tekintélyt,
Tegyen úgy, ahogy ő neki jó.
Legyen éjjeli, nappali minta,
S mellette azért családfata,
Aki szent, de világravalo,
S teszen úgy, ahogy ő neki jó.

Ugye, hogy ha a tél szele csapkod,
S a virágot a dár kiöltö:
Ti fagyos szívű fancsai szentek,
Tavaszozni ti százfele mentek,
Ragyogó napu Nizza felé,
Tavaszok virulása elé ?

A szegénynek is megvan a jussa
S ha tavaszt neki Nizza nem ad,
Ki azért hajh raja se fognak:
Gyönyörű eleven tavaszoknak
Szedi össze a fény sugarát
S bizony érte nem érheti vád.

Hát sose vágjatok akkora képet,
S ne szavaljatok oly kegyeaten:
Mikor én hegyesebb szemem ejtek

S valakin tán rajtafelejték

Ezt nem ezért vagy azért teszem,

Csak a tavaszt, a tavaszt kereselem.

Szavay Gyula.

A csók története.

Byron a „földi lét paradicsomi örömeinek“ énekelte meg a csókot.

Tévedés volna azt képzelni mintha a csók — bármint erősítse is a lobbánékony szívű nagy brit költő — egyenesen a paradicsomból vette volna eredetét. Legalább ellene mond az a körülmény, hogy vannak népek, melyeknél a csók teljesen ismeretlen élvezet.

Sem a tüzesvérű japánok, az udvariaság e keleti mintaképe, sem az örökös hó országában lakó eszkimók nem ismerik a csókot. Utóbbiak akként fejezik ki egymás iránti vonzalmukat, hogy orrukat egymáshoz dörzsölik, melyel egyszersmind azon mellékelte is elérik, hogy szagló szervüket megóvják a megfagyástól.

A régi rómaiak ismerték ugyan a csókot, azonban azt a házasság előjogai közé sorolták s oly szigorúan őrködtek az erkölcsi szabályok fölött, hogy a házasságfeleknek is tiltva volt nyilvánosan csókolódnia. Az a férfi, a ki elég vakmerő volt tisztességes nőtől csókot rabolni, halállal bünhődött, valamint a régi Rómában a házasságtörést is, bármely fél követte is el, halállal büntették.

A köztársaság hanyatlásával azonban a szigorú erkölcsök is aláhanyatlottak Rómában és a császárság idejében a római férfi már attól sem tartózkodott, hogy nyilvánosan csókolódzék — a más feleségével, míg a saját feleségét csak akkor csókolta meg, a midőn arról akart meggyőződni, hogy vajjon az asszony nem öntötte-e tulsokat a konty alá, valamely drága borból.

A 16. és 17. századot méltán tekintjük a csók fénykorának, mert sohasem csókolódtak annyit, mint ebben a két században. Európában ekkor az volt a szokásos köszönési forma férfiak és nők között, mely szokás alól sem rang, sem kor nem képezett kivételt. A csókolódzás tehát nem tartozott mindig az irigylésre méltó foglalkozások közé.

Anglia szüzi királynőjéről, a törhetlen erélyű Erzsébetéről feljegyezte a krónika, hogy a legfényesebb ünnepélyek és legfontosabb állami aktusok közepette sem vonta meg magát az a gyönyörűség, hogy kegyencét, a szép Leicester herceget kit kösőbb lefejeztetett több izbe meg ne csókolja. Fejedelmi kortársai és kortársnői sem voltak sokkal tartózkodóbbak kegyeikkel.

Az izlés (és talán az erkölcs) javultával azonban a csókolódzás mániája mind inkább aláhagyott.

A férfiak belátták, hogy mégsem kellemes tudat imádjuk ez intim kegyével sokakkal osztozkodni. A hölgyek is érezték e szokás lealázó voltát s így csókolódzás

ponton nem lesz. Ennek meg kell történnie. Előbb vagy utóbb. Tarthatatlan az a helyzet, tehát változnia kell. Rosszabb már nem lehet, tehát jobbak kell lennie.

Ezért bizunk tehát. Bizunk a nemzet öserejében, a királyi eskü szentségében. Es nem hiszünk, hogy ez a két tényező ki-egyenlíthetetlen ellentétbe kerülhetne egy-mással. Ideig-óráig lehetnek nézeteltérések. Érinthetnek azok sok kényes pontot, melyeken megegyezni nehéz. De sohasem lehetetlen.

Ki kellene keblünkben hálnia a hitnek, ha az megtörténne. Nyugodtan vizsgálva az eseményeket, minden látszólagos reménytelenségük dacára nekünk ápolnunk kell a reményt. Biznunk kell, reménylenünk kell, mert csak ott, ahol remény van, ott van élet. Meghalni pedig nem akarunk.

Élni akarunk. Teljes, erős, kialakult nemzeti életet akarunk élni, mert ehhez jö-
günk van. Jogositanak rá ezredéves nemzeti létünk, dicső multunk. Az a nemzet, mely túlélt Mohácsot, melyet a századok véron-tásai nem tudtak megörni, az életerős, a dicső mult után dicsőbb jövőt követel maga számára.

Ki is fogja azt vivni. A felhők mögött fel fog derülni végre a béke napja, mely napfényt, boldogulást fog hinteni erre a sokat szenvedett nemzetre.

Ez a remény, ez a bizalom él bennünk kiirthatatlanul. Az a parányi sugár, melyet Andrassy gróf kihallgatása nyújt, csak táplálja, erősíti azt. Erősíti addig, míg a remény valóságáig nem lesz, amíg csak vágyaink nem teljesülnek.

Bizunk tehát! Bizunk a nemzeti ügy igazságában, melyben nem csalhatunk. Bizunk és bizalmunknak vágyaink teljese-dése lesz jutalma.

Andrassy Gyula gróf ma fog beszámolni küldetéséről és átadja a vezérő bizottságnak szóló királyi üzenetet. Ez okból sürgönyi uton hívták össze az ellenzék vezérőbizot-tságának tagjait. A mai nap tehát jelentős és nagyfontosságú lesz. Elvállik, mennyiben igazolt a remény s a kétkedés s mag lehet majd állanítani, melyeknek van több joga-sultsága. Találgatásokba most nem bocsájt-kozhattunk. De beszámolunk arról, hogy An-drassy Gyula gróf közvetlen környezeté-ben, valamint az ellenzék soraiban igen sötét színben látják a helyzetet s egyál-talában roppant kevés reményt táplálnak a békés kibontakozás lehetőségére, miután Andrassy Gyula gróf maga is kijelentette tegnap, hogy kihallgatása folyamán, midőn alkalma volt a bécsi illetékes körök nézetét megismerni, nem tapasztalta, hogy a fel-

fogás bármily osekély mértékben is közeledett volna szeptember 23 óta a magyar nemzeti állásponthoz. Ragasz-kodnak régi felfogásukhoz, abból semmi esetre tágitani nem akarnak, engedményt nem tesznek, amint hogy most engedményt nem is hoz Andrassy. Tehát a „nesze semmi, fogd meg jól” politikája. Ilyen poli-tikára pedig már régebben, nem egyszer megadta az ellenfél a választ s nem lehet hinni, hogy most tágitson, mikor a lelkek nem csak a végsőig el vannak keseredve, de egyszemszind fel is vannak tűzelve. Ha igaz ez a feltevés, akkor már most meg állapítható, hogy a békének befelegett. De hát ne vágjanak elébe az eseményeknek, várjuk meg a holnapi döntést, azaz, még a holnapi döntést se fogadjuk el véglegesen, hisz Andrassy Gyula gróf a jövő héten új-ból Bécsbe megy kihallgatásra s átadja a koalíció válaszát. Ha Bécs magatartása esak-ugyan olyan merev most, a jövő héten Andrassy második kihallgatásán még meg-változhatik, mert meggyőződhetik hogy a nemzet nem rettenve vissza semmitől, bát-ran és rendületlenül megy a jövő küzdelmei elé, jelöljék bár ez utat a legnagyobb nyo-mor és szenvedés. Tudja jól ez a nemzet, mert megtanította reá a történelem, hogy igazaink, jogaink kivívása el nem maradhat, hogy a végén mégis csak ő lesz a diadalmas.

Feljegyezzük még itt, hogy a bécsi poli-tikai körök jobban bíznak a békés megoldás-ban, mint a magyar politikások; a bécsi körök szerint ugyanis megadott a mód, hogy a béke a szövetségeit ellenzék, tehát a parlamenti többség által elfogadott s a ki-rály elé fölterjesztett felirat alapján jön létre.

Katonai körök értesülése szerint pedig azok az engedmények, amelyeket a korona fölajánlt a koalíciónak, Ausztria és a mo-narchia szempontjából nagyon messzemenők és igen alkalmasak arra, hogy a magyarság nemzeti törekvéseit érvényre juttassák a hadseregben. A vezérleti nyelv és a korona felségjogai dolgában azonban a király ra-gaszkodik mostani álláspontjához. Erre vo-natkozóan Andrassy nem visz magával ér-demleges eredményeket. Ha tehát a koalíció ezen a ponton ragaszkodik addigi felfogásá-hoz, akkor nincs kilátás a békére.

Egyház és iskola.

Második protestáns-estély. A deb-receni Dóczy intézet ifjusága és tanári kara vasárnap tartotta második protestáns esté-lyét, melynek legnagyobb díszereje az a

Franciáországban, Olaszországban és Spanyolországban koránsem olyan olesó a csók, mint Oroszországban. — Különösen Franciáországban az etiket-szabályok nagyon korlátozzák a kedves passziót, ugyanarra, hogy házasságok sem csókolóznak harmadik személy jelenlétében. A finom szokások mint a országában a család tagjai, sőt férfi és felesége szereti egymást, a vőlegény pe-dig nem engedi meg magának, hogy meny-asszonyát homlokon csókolja.

A hideg-érű angolok már kevésbé szigorúak Angliában a jegyváltás épp oly köny-nyen megy, mint annak fölbotása és az angol társadalomban senki sem ütközik meg ha — lipótvárosi magyarsággal élve — egy patihé visszamegy.

Az eljegyzés tartalma alatt pedig a jegyepárok vígan csókolódnak a nélkül, hogy e fölött valaki megütközne. Annál szigorubbán veszik azonban az angolok a házasságot, melyben még a szelíd flirtelés és kacérkodás sincs megengedve.

A mi hazánkat illeti, úgy tetszik, mintha nálunk újabb időben csókolódzás te-kintetében nagy visszaesés állott volna be. És ez onnan van, hogy a mai generáció ko-ránsem oly mértékletes és önzetlen, mint e régi egyszerű, de épszivű és lelkü emberek voltak.

S. E.

szépszámu közönség, mely az intézet dísz-termet egészen megtöltötte. A rendezőség díszereje válik az a változatos és minden pontjában magas nívón álló műsor, mely az igazi szellemi élvezettel járó lelki gyönyörű-séget nyújtotta a hallgatóságnak.

Az intézeti növendékek bájos énekkara nyitotta meg Viktor János precizen előadott templomi énekével a műsort. Könyves Tóth Kálmán lelkész, az ősz költő lépett ezután a pódiumra, hogy fiatal költőerejében virágzó lelkének egy néhány illatos, java pompájá-ban lévő virágát mutassa be, mint a Liliom, a Moharózza, Téli rózsák, Kolduslányka bib-liája címűeket, melyekben a mythosz és a hit olyadnak egybe lelket megfogó egyszerű szépségben. A reflexió fényével bearayozott, tiszta zamatú magyar nyelven, fiatalos erővel előadott költemények viharos tapras ragadták a hálás közönséget.

Igen kedves szám volt egy bájos fel-sőbb leány Sáfány Ida éneke, ki Erkel Hunyadi László-jából adta elő Szilágyi Er-zsebet imáját, kellemes csengő hangjával könnyedén legyőzve a darab nehézségeit. Ezt követte dr. Nagy Zsigmond főiskolai tanár nagyértékű felolvasása a hollandiai nőnevelésről. A közvetlen tapasztalás nyuj-totta s mindvégig lebilincselő formában fel-dolgozott tanulmány élénk világot vet a nők ottani viszonyaira, nevelésére és az igazi nemes értelemben felfogott emancipá-ciójára. Utána Sáfány Irénke urleány zong-ora játéka következett, ki Székely Magyar ábrándját adta elő az egyéni felfogás hatá-
gét magánviselő modorban igen szép hatást kelteve. Szavaltat is volt a műsoron, a Hegy-megi Kiss Pál jogásznöké. Tompa Uj Si-meonját szavaltta el tökéletes kidolgozásban, drámai erővel, s költemény minden szépsé-gét hatványozott mértékben érvényre jut-tató, meglepő szép előadással, frenetikus tapsvihart aratva. A magas színvonalu fel-olvasást az intézet énekkara Schubert „Fel Jézusért” című darabjának élénklésével zárta be
H. S.

Presbiteri gyűlés. Vasárnap délelőtt presbiteri gyűlés volt az egyház tanácsster-mében, melyen több fontos ügyet intéztek el. Igy megállapította a gyűlés a háromszá-zados Boockay-ünnep idejét és kiadottát a lelkési karnak a templomokban való ünne-pi istentisztelet, az iskolákban pedig az ünne-pélyek tartása. Elhatározta továbbá a gyű-lés, hogy ez 1906. évi bécsi béke történetét népies nyelven megírta és 1000 példány-ban kinyomatva az iskolákban szélesítatja, hogy azt a gyermekek révén mentől széle-sebb körben megismertessék. A „Debreceni Főiskolai Lapok” szerkesztőségének 50 ko-rona segélyt a békés csabai ref. templom épí-tésére pedig 30 korona segélyt szavazott meg. A tanítótestület kérelmét, hogy a régi gazdasági intézet épületében volt muzeum helyiségei tanítói otthonul engedtessek át, nem teljesítették. A kérelmet azért utasították el, mert az épület még a ministerium tulajdonát képezi s feletle nem rendelkez-nek. Végül Hatvani József tanító költözko-dési költségét térítették meg és 1905. szept-ember 1 től 120 korona ötödéves korpótlék folyósítatik részére.

Jubiláló jótékony egyesület. A szerény viszonyok közt indult a r. kath. Páli Szent Vince egyesület ez, amely felekezeti különb-ség nélkül ezeket mentett meg a nyomortól, vasárnap tartotta diszközgyűlését. Az Arany Bika szálló dísztermében felállított pódium zöld asztalánál a jótékony egyesület elnök-sege: dr. Wolafka Nándor, Váczy János, Mihalovits István, Csukássy István és Nyári nagyon szeretett a főorvos s akit telefonon Ignác foglaltak helyet. A diszközgyűlést a Himmusz élénklésével nyitották meg. Azu-tán dr. Wolafka Nándor tartott tartalmas megnyitó beszédet. Utalt benne arra, hogy Debrecen nagyon kevés ember ismeri. Disz-gazdagnak tartják, pedig nagy nyomor szá-kei benne. Elmondta, hogy a Páli Szent Vince egyesület ezt a nyomort miképen eny-hitette. Száz és száz családot segítéyz és nem csupán egyszer-kétszer, de ahol igaz nyomort talál, napról-napra, éveken keresztül. Az egyesület az első hat évben 6500

mindinkább szűkebb korlátok közé szori-tották.

Egyes országokban a csókolódzás te-kintetében még ma is nagyon különböző szokások uralkodnak. Sajátosság, hogy a hi-degverű higgadt északi népek többet csóko-lóznak, mint a forró verű, szenvedélyes déli népek.

Sohol sem csókolnak pedig annyit, mint Oroszországban, hol még az istentiszteletben is nagyon szerepel a csók. Megcsókolják a keresztet, az imádságos könyvet, a pap ke-zét, sőt egyes ünnepeken a szertartás egye-nesen előírja, hogy a hívek egymást meg-csókolják a templomi istentisztelet alatt. Es e tekintetben nem ment fel sem rang, sem nemi különbség.

De nemcsak az egyházi szertartás kö-rül, hanem a társadalmi életben is nagy sze-repe van a csóknak a cári birodalomban, hol lakoma, ünnepély és szerencsekívánát nem is történhetik meg csókolódzás nélkül. Egyes esetben a háziasszonyok egyenesen kötelessége vendégeit sorba csókolni. Ha már e szokás egészségügyi tekintetben is komo-lyan kifogásolható, még inkább kárhözta-tandó azon orosz szokás, hogy a halottaktól csókkal búcsúznak el, mivel számtalan be-tegség és járvány csirája vetik el. A törté-nelem fölemlíti, hogy a meggyilkolt III. Pé-ter cár halála után mindazok súlyos beteg-ségbe estek, a kik a cár holttestét megcsó-kolták.

koronát kapott tagjai és perselyeiből jótékony céljára, míg az utóbbi négy évben 41,295 koronát, úgy, hogy tíz év alatt 52,434 koronát adott ki kenyérben, husban, tejben, rubában a szegényeknek. A segélyezették közül 1991 katolikus volt. 2046 pedig református, 163 zsidó és 60 ág. hitvallású. Sohasem a felekezetet nézik az egyesület tagjai, hanem a nyomort és ezt önzetlenül, emberbaráti szeretettel igyekeznek enyhíteni. Amikor a diszgyűlést megnyitotta, hálával emlékezett meg a jótévedőkről s a jelenlevők további pártfogására ajánlotta a jótékony egyesületet. Hosszantartó éljenzéssel és tapssal fejezte ki elismerését a nagyközönség. Az évi jelentés, pénztári kimutatás és felmentvény után elnökké nagy lelkesedéssel újra Váczy Jánost, alelnökké Mihalovics Istvánt és dr. Deekassy Istvánt, pénztárnokká pedig Csukassy Istvánt választották meg.

Ezután nagy figyelemmel hallgatták Nagyné Zámorszky Ludmilla felolvasását, a melyet „Emlékezés a felebaráti szeretetről” címen tartott meg. A tartalmas, magvas felolvasásért zajosan megtapsolták. A közgyűlés után társasvácsora volt, ahol az egyesület lelkes tisztikarára és tagjaira számos pohárköszöntő hangzott fel.

Ifjúsági ünnepély. Csütörtökön délután 5 órakor szép ünnepély színhelye lesz a kath. főgymnasium díszterme, a hol az ifjúság tart jótékony célú iskolai ünnepélyt. A gazdag és értékes műsor élvezetet ígér a közönségnek, a mely bizonyára tömeges látogatásával pártolja az ifjúság nemes működését és segíti elő a jótékony célt. Az ünnepélyre jegyek Mihalovits Jenő gyógyszerüzében kaphatók.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Hétfő, jan. 29. „Király házasodik” vigjáték. (B).
Kedd, jan. 30. „Bohém szerelem” operett. Ujdonság. (C).
Szerda, jan. 31. „Bohém szerelem” operett. (A).
Csütörtök, febr. 1. „Bohém szerelem” operett. (B).
Péntek, febr. 2. „Jerikó falai” színmű. (C).
Szombat, febr. 3. „Dorrit kisasszony” vigjáték. (A).

Két előadásról. Két zsufolt ház bizonyította be tegnap este, hogy a műsor legvonzóbb két darabja a Csöppség vigjáték és a Katalin operett, a mely iránti érdeklődés Zilahyné S. Vilma művészi alakításának tulajdonítható, a ki e szerepben igazán abszolút becsült nyújt játékban és énekben egyaránt. Kivüle Fóthy Frida, Polgár Sándor arattak még zajos tetszést. A Csöppség pompás előadását többször méltattuk, de alig lehet eléggé méltatni. Zilahy Gyula, Szabó Irma, a Szakács pár, de a többi szereplők is mind a szokott fényes sikert aratták.

A király házasodik. Ma hétfőn este Tóth Kálmán pompás történelmi vigjátéka kerül színpadra, a mely a szezonnyitó előadásban jelentős sikert aratott, már csak Zilahy Gyula művészi alakításán terén is. Az előadásban Markovics Margittal részt vesz az egész vigjátéki személyzet.

Bohém szerelem. A szezon egyik legkiválóbb énekes ujdonsága lesz a Bohém szerelem, mely kedden este kerül bemutatásra. A darab úgy a finom, művészi zenét, mint a librettót illetőleg elsőrangú művészi, illetve irodalmi alkotás. A szintársulat teljes operett személyzete részt vesz a bájos darabban, amelyre hetek óta készül a szintársulat. A kiállítás igen fényes lesz. Új díszletet, kosztümöket készített az igazgatóság a premierre, melyet szerdán és csütörtökön megismételnek.

Réthy Laura hangversenye. Zomborban szombat este Réthy Laura a felsővárosi óvóegyesületi javára több zombori műkedvelő közreműködésével hangversenyt

rendezett. A szereplők: Strasser Margit, Ivánovics Leona, Blumenthal Károly, Gróvó János, dr. Németh Arthúr, Tomcsányi Aladár, dr. Zátanyi Dezső, Tunner Nándor, Kárpáthy Sándor, Krudy Géza és mindenek felett: Réthy Laura, — nagy sikert arattak a zsufolt ház előtt. Csokor és koszorú volt bőven, az előadást bankett követte.

HIREK.

Meghalt a hitvese után.

Dr. Sárváry Gyula tragédiája.

Dr. Sárváry Gyula, Debrecen városi tisztifőorvosa vasárnap este meghalt. Meghalt, mert nem tudta felejtetni a pár hónap előtt elhunyt feleségét.

Hiába vették körül szerető gyermekei, nem tudták vele elfeledtetni nejét, akivel éppen 30 évet élt le példás családi boldogságban.

Azóta megtört szívvel végezte kötelességét, mint orvos. Súlyos szenvedőknek gyógyító irt nyújtott, de az ő szívében ütött sebet nem tudta meggyógyítani.

Buskomor lett és buskomorsága egyre nagyobb mérvet öltött, mígnem vasárnap, önfelédtt pillanatában megmérgezte magát. Nyolc óráig élt még végzetes tettének elkövetése után. Hiába vették ágyát Debrecen orvosai körül, nem tudták visszaadni az életnek. Meghalt s az utóbbi hetekben sokat szenvedett lelke elszállt ahhoz, akihez úgy vágyott.

Ezelőtt 6 héttel történt, hogy dr. Sárváry Gyuláné Bernáth Jozefa urasszony meghalt hirtelen, szívinfarkásban, azon a napon, mikor Zoltán fia a doktori vizsgát letette.

Sárváry Gyula dr. tisztifőorvost a csapás nagyon megtörte. Enyhülést nem talált a lelke Buskomor lett.

Kötelezettségét pontosan teljesítette s utolsó hivatalos jelenését szombaton este nyújtotta be Kovács József polgármesterhez a Vigkedy Mihály-utcai iskolának kanyaró járvány miatti bezárása tárgyában.

Gyermekei örökösen mellette voltak. A lehető legnagyobb gondossággal, figyelemmel, szeretettel vették körül. Veje, dr. Udvarhelyi Dezső kir. ügyész is velük együtt vigasztalta, de dr. Sárváry Gyula felejtetni nem tudott. Olyan áldott lelkű asszonyt, olyan hűséges hitvest veszített el, aki öröme, boldogsága, a szíve fele volt. Nélküle sívárnak tetszett az élete, úrasnek a drága boldogság egykori édes otthona. Az elkecsereedett ember a felesége halála óta számtalanszor foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Mindig töltött revolverrel járt, de azt mondta, hogy a nagyerdei rablótámadás óta fél. Egyszer borotvával akart öngyilkosságot elkövetni, de abban megakadályozták.

Gyermekei és veje, csak hogy feledtesék a mérhetetlen veszteséget, nemrégén rávették arra, hogy közeli rokonuk látogatására falura menjen.

Mindhiába. Még ez a mérhetetlen szeretet se tudta feledtetni vele sírba szállt hitvesét. Amikor csak tehette, kiment a temetőbe felesége sírjához s tegnap délelőtt, néhány órával a végzetes tragédia előtt is künn járt a temetőben.

Délelőtt, mikor a temetőből visszatért, betegjeinél tett orvosi látogatásokat. Fél 12 órakor Sámly Béla kereste fel s hívta beteg feleségéhez.

Kévéssel azután el is ment egyik beteg urnához, onnan Sámly Bélaékhöz, ahonnan újra nagyon érzékeny bucsuzással távozott.

Mikor haza ment, fél 1 óra tájban, gyermekei éppen nem voltak a lakásban. Egyedül volt. A családoktól pohár vizet kért és abba tett bele öt gramm sublimát-pastillát. A mérég nem oldódott fel teljesen a vízben, mint ezt később konstatálták az orvosok. Ezt itta meg.

Kévéssel azután hörgését hallották. Ijedten futottak Tóth Ferenoné urnához, dr. Sárváry Gyula testvéréhez, aki gyorsan beteg bátyjához sietett s tejet adott neki. Köz-

ben orvosokért küldtek s csakhamar dr. Szentes Mór, dr. Balkányi Ede, dr. Ujfaluassy József jöttek meg, akik gyomormozgást alkalmazzák. A nemes lelkű főorvosnak akkor is csak az az óhaja volt, hogy hagyják őt hitveséhez menni.

Az orvosok mindent elkövettek, hogy a mérég romboló hatását ellensúlyozzák, meggátolják s a közbeesülésben, igaz szeretetben álló főorvost visszaadják gyermekeinek s áldásos hivatásának.

Hamarosan odaérkezett Sámly Béla is, majd később dr. Szalay Béla, akit mindég nagyon szeretett a főorvos, s akit telefonon a Macsról hívtak haza. Dr. Szalay Béla, dr. Balkányi Ede, Sámly Béla és dr. Udvarhelyi Dezső egészen az utolsó percig mellette voltak.

Este félnyolcekor lekivánczozott az ágyról. Dr. Szalay Béla, dr. Balkányi Ede, Sámly Béla és dr. Udvarhelyi Dezső segítettek le s a másik pillanatban ott az ő karjaik között kilehelte lelkét.

Az eset híre gyorsan terjedt el az egész városban. Mindenkit megdöbbentett a zomorú hír s nem volt ember, akinek szívéből igaz részvét ne fakadt volna.

Az életrajzi adatok.

Dr. Sárváry Gyula 1851-ben született a biharmegyei Derecskén. Édes apja, Sárváry Jakab ügyvéd, irodalmilag is működött, édes anyja pedig Ercsey Rozália volt, az ismert Ercsey-család egyik finom lelkületű tagja. Sárváry Jakab ügyvéd jogtanácsosa volt a hercegy Eszterházy családnak. Sárváry Gyula már otthonról is kitűnő nevelésben részesült, azután Debrecenbe jött, hol a mi ev. ref. főiskolánkban végezte el középiskoláit. Orvosnak készülvén, tanulmányait a budapesti egyetemen folytatta s Bécsben fejezte be. 1876-ban jött Debrecenbe s mint orvos itt telepedett le, ez időben nősült meg, feleségül véve a nemrég elhunyt Bernáth Jozefint.

Debrecenben nemcsak kiváló szaktudása, hanem szeretetreméltó modora révén is keresett orvos lett. A 80 as években már Debrecen városa, orvosi működésének elismerésül tiszteletbeli t. főorvosnak választotta, 1884-ban pedig tényleges tisztifőorvos lett, mely állásban azóta lankadatlan szorgalommal működött. Az elhunyt dr. Sárváry Gyula mint katonarvos részt vett a boszniai okkupációban. De nemcsak mint orvos teljesített szolgálatot, hanem mint katonatiszt is fegyverrel több csatában vett részt.

Dr. Sárváry Gyula művelt lelkű nejevel együtt rajongott a művészetekért. Finom ízlése mértékadó volt a színházi életben, a melylyel együtt élt hosszú éveken keresztül mint színházi orvos. A mi modern közkórházunk alapítása, modernné tétele körül neki is hervadhatlan érdemei vannak. De ott találjuk őt mindenütt, ahol közegészségügyi állapotainkon javítani igyekeznek a város vezető körei.

Az Első Debreceni Takarékpénztárban is volt működési köre Sárváry Gyulának, mint felügyelő bizottsági tag. A királyi fogháznak is ő volt az orvosa, valamint számos intézetnek.

Nagy elfoglaltsága miatt irodalmilag nem igen ért rá működni, de az utóbbi időben a „Város” c. lapban vízvezeték, csatornázás, mentőegylet ügyében irt cikkeket.

Az elhunytának négy gyermek van. Leánya Adél, dr. Udvarhelyi Dezső kir. alügyész felesége. Fiai közül dr. Sárváry Béla a legidősebb, a ki a m. kir. földművelésügyi miniszteriumban segéd fogalmazó. Dr. Sárváry Zoltán ezelőtt 6 héttel tette le a tudori vizsgát Kolozsvárt, míg Sárváry Jenő főiskolánk II. éves joghallgatója.

Gyászjelentés.

Dr. Sárváry Gyula haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki:

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett apánk, após, nagyatya és testvérünk dr. Sárváry Gyula Debrecen sz. kir. város főorvosa, kir. törvényszéki orvos, a debreceni első Takarékpénztár felügyelő bizottsági tagja 1906. évi január hó 28. napján este 7 és fél órakor, életének

55 ik évében hirtelen elhunyt. Kedves halottunk földi részei folyó hó 30. napján, délután 2 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth utca 35. számú gyászháztól a Kossuth utcai temetőben levő családi sírboltba, pár hó előtt elhunyt imádott neje mellé helyeztetni. Aldott legyen emlékezete. Gyermekai: Dr. Sárvány Béla, Sárvány Adél férjzett dr. Udvarhelyi Dezsőné, dr. Sárvány Zoltán, Sárvány Jenő. Veje: Dr. Udvarhelyi Dezső. Unokája: Udvarhelyi Alice. Testvérei: Özv. dr. Csorba Lajosné szül. Sárvány Paulina, özv. Tóth Ferencné szül. Sárvány Vilma. Nevelt leánya: Bernáth Flóra férj. Vanyek Beláné. A temetést Kernáts „Kegelet” temetkezési intézete rendezi.

Népszerű gazdasági felolvasás
Hadházon. Jablonczay Kálmán városi nagybérlő vasárnap érdekes felolvasást tartott a hadházi körséghez tanácsstermében. Jablonczay Kálmánnak az erőtakarmanynyal való legujabb módszerű takarmányozásról szóló szakszerű fejtegetéseit érthető érdeklődéssel hallgatta a felolvasáson megjelent körülbelül száz gazda, Hajdubadánznak színe-java. A tanulságos és érdekes felolvasás a hallgatóság zajos éljenzésével ért véget. A felolvasás után hosszabb vita indult meg, amelyben a gazdák közül többen, valamint a debreceni erőtakarmanynyal vezetői: ifj. Kertész János elnök, Szilassy Ferenc alelnök és Schweiger Sándor vezérigazgató vettek részt. A közérdekű és tanulságos felolvasásért Csapó László főbíró köszönetet mondott. E hó 30. án, kedden a hadházi gazdák testületileg fogják a debreceni erőtakarmanynyal megismerkedni. Ilyen szakszerű, hasznos felolvasás megtartására az utóbbi időben Jablonczay Kálmán Hajdubármegye számos vidékéről kapott meghívást; legközelebb február hó 4. én, vasárnap Balmazújvároson tart felolvasást.

Hírek a honvédség köréből. Az uralkodó január hó 1. én kelt rendeletével Vörös Szilárd nagyszabeni 23. gyalogezred hadnagyát a debreceni 3. honvéd gyalogezredhez áthelyezte, míg Kis Terpesdi Markovits Károly honvéd hadnagyot pedig saját kérelmére a honvédség kötelékéből tisztí rendfokozat megtartása nélkül elbocsájtotta.

Szalay Béla orvos balesete. Dr. Szalay Bélát, a köztisztviselőben álló városi orvost a Sárvány Gyula halálánál súlyos baleset érte. Dr. Szalay Béla körületi orvos ugyanis a Maestról sietett a Sárvány Gyula betegágyához. Régi szeretet fűzte a főorvoshoz. Ott is maradt mellette az utolsó percig. Mikor este félnyolckor a főorvos lekivánczolt az ágyról, ő is segítette. Egyszerre, hirtelen a mellette levő dr. Sárvány Gyula holtan esett rá s a nehéz test sulya olyan erővel szoritotta dr. Szalay Béla lábát a közeli ágyhoz, hogy térdkalacsában inszakadás és véredényomlás állott elő. Dr. Szalay Bélát Batthiányi utcai lakására vitték haza, ahol dr. Balkányi Ede gyógykezeli. Hogy baja súlyosabb természetű e, azt csak ma konstatálhatták az orvosok s így dr. Szalay Béla hosszabb ideig nem hagyhatja el betegágyát.

Az ital miatt. Vedres József Péceli utca 8. szám alatt lakó kőműves segéd vasárnap este részeg állapotban a járőreket szidalmazta. Az épp arra cirkáló csendőrorjárat a részeg kőművesegédet a rendőrségre kísérte. Vedres József még reggel sem józanodott ki teljesen, hanem a mikor cel-lájából kibocsájtották bizonytalanul dülöngözve hagyta el a rendőrséget.

Bevádolta a feleségét. Ifju Ménes István sámsóni földműves gazda bepanaszolta nejét született Dobos Zsuzsánnát, hogy az néhány nappal ezelőtt Debrecenben jártakor, ösmeretlen üzletből husz méter női ruhának való piros szövetet lopott, továbbá, hogy míg ő otthonról távol volt, azalatt neje másfél mázsa rozsot, métermázsa búzát és tíz korona készpénzt, összesen 46 korona és 46

fillér értékben magával vive — megszökött. Ménesi István feljelentésére a vizsgálat megindult, kitudódott, hogy a gabonaműveket Stamberger Vilmos a rendes folyó árban vásárolta a hitlen feleségtől, aki ellen a férje a debreceni járásbíróháznál emelt panaszt.

Leitött legény. Tisztelegén e hó 23-án délután Spitzer Adolf kores náiban csinos kis verekedést rögtönöztek Jenei János Kapitány János és Bartha István ottani legények. A verekedés hevében valamelyik kezébe került olmosvégű bottal Jenei Jánost úgy találták fejbe kolintani, hogy az eszméletlenül terült el a csatározás színhelyén. Jeneit ápolás alá vették Kapitány Jánost és Barta Istvánt pedig a csendőrség a község-házára kísérték, a hol kihallgatásuk után szabadlábra helyezték őket.

Emberség a kaszárnyában. Előkelő katonai kézből kaptuk a következő sorokat: Amíg a politika elszakítja a póttartalékosokat kenyérkereső munkájuktól és családjuktól és hozzáköti őket a katonai szolgálathoz, addig a kaszárnyák népének szíve megesis azokon a szerencsétlen embereken, akikre stökképen szakad rá a katonai szolgálata. Nincs meghatóbb dolog a póttartalékosok szenvedésének végig nézésénél. A mig forgatják a fegyvert, téli esőben, hóban, fagyban vonulnak ki a fegyvergyakorlatokra és a rideg kaszárnyák folyosóján, szobáiban lemorzsolják az előírt szabályok szerint a szürke napokat — valamennyi arcán, viselkedésén meglátszik, hogy otthon hagyott családjaira gondolnak, a kik legtöbbször kenyér nélkül maradtak. De nem csupán a póttartalékosokra teher és szenvedés a katonai szolgálattól, hanem a katonai vezetőségre is. Mert az ujjonok friss erejét, tanulmányosságát hogyan pótolja a többnyire már idősebb póttartalékos, a ki már régen elszakott a katonai szolgálattól. A parancsnokságok előre is láznak attól a gondolattól, hogy még magasabb korosztályú póttartalékosok vonulnak be a katonasághoz. A póttartalékosok családjai levél útján, a póttartalékosok közvetlenül panaszkodnak bajtársaik és parancsnokaik előtt, hogy családjainak nincs kenyere, könyörögnek, segítsenek rajtuk valahogy. A katonák humanizmusa segít is amennyire lehetséges. Az orvos nagyevőknek nyilvánítja őket és kapnak kétszeres, háromszoros menzszit és valamivel jobb ételt a rendszerénél. Nekik természetesen elég egy is, a többi hazaviszik családjainak. A kaszárnyák falán belül így segít bajtársán a katoná.

Tolvaj cseléd. Verthannel Simon hajdusámsóni lakos nyitott szobájába valaki fényes nappal belopódzott és az asztalon heverő ezüst órárt és láncot 50 korona értékben magával vitte. Verthannel Simon feljelentésére a tettes a csendőrség Agárdi Zsuzsánna tizenhétéves hajdusámsóni lakos, cseléd személyében kinyomozta, akit a beismerése után letartóztattak és a debreceni járásbíróháznak átadták. A korán megtévelyedett leány a börtönben várja a járásbíróházig ítéletét.

Pancsolt tejet árulnak. Nem csak a pácon árulnak felviselt, pancsolt és hamisított tejet, hanem mint egyik előfizetőnk írja — az újvárosi asszonyok még házakhoz is hordják a pancsolt tejet. Felhívjuk e körülményre a rendőrség figyelmét. Vagy a politikai hajszától még most se ér rá?

Elveszett gyémánt. E hó 25-én délután lencse alakú briliánskö elveszett. A becsületes megtaláló a belvárosi rendőrkapitánysághoz Hatvan utca 23. sz. alá vigye be.

Adomány. Vértési István ur 10 koronát, felerészben a siketnémáknak, felerészben a népkonyha részére juttatott kezzeimhez. Fogadják e szíves adományáért az illető intézetek nevében halás köszönetemet. Füleky Pál.

Az amerikai magyar munkás sorsa. A magyarországi munkások vérmes reményekkel szoktak sóhajtozni Amerika után, a szép remény azonban nagyon sokszor elenyészik és semmivé lesz. Ilyen keserves sorsra jutott odaát Tóth Gábor ba-

gaméri munkás is. Alkalmazást kapott nagyobb vasgyárban, ahol óriási tüzlávaktól súlyos szembajt kapott. Minthogy a betegség nem riasztotta meg a szorgalmas munkást, tovább dolgozott és most pár hónappal ezelőtt mindkét szemére megvakult. A magyar konzul intézkedésére aztán hatósági ellenőrzés mellett szállított haza Bagamérba.

Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrőt, mert legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrők készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth utca.

A Népegélyző Bank megnyitotta heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.

Pénzkölcsönök házra, földre a legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt folyósítat a „Budapesti takarékpénztárak képviselőisége” Debrecen, Csapó utca 12. sz. a.

Nyilt-tér. *)

A D. R. U. nak vasárnap reggeli számát valaki figyelmembe ajánlotta s így olvastam el a Nyilt tér belüli közleményt, melyben Nemes László azt kérdezi tőlem, hogy történt-e a dolog, a mint ő előadja? Válaszom az, hogy a dolog igenis nem úgy történt.

Hogy miképpen történt: nem tartozik a „Nyilt-tér”-re. Ha kíváncsi, majd elmondom a bíró előtt.

Debrecen, 1906. január 29.

Márton Imre.

TAVIRATOK.

Nincs a megegyezésre alap

Budapest, január 29. Ma délután 5 órakor ült össze a szövetségelt ellenzék vezérő bizottsága Kossuth Ferenc elnöklete alatt. Kevéssel 5 óra előtt jelent meg gróf Andrássy Gyula. A vezérő bizottság hangulata nagyon nyomott; a vezérő bizottság egyik tagja kijelentette, hogy lehetetlen a megegyezés, mert arra nincsen alap. Este 6 órakor még tart a vezérő bizottság ülése.

Az alkotmányvédő főváros.

Budapest, január 29. A fő- és szék- város közgyűlésének határozata után fölmerült a szüksége annak, hogy ott is jóléti bizottság alakuljon az üldözött tisztviselők védelmére és kártalanítására. A mozgalom élén Kléh István áll, aki a fővárosi törvényhatósági bizottság vezető embereit február 6-ára hívta össze.

Kossuth és a dalmátok.

Budapest, január 29. Kossuth Ferenc táviratban értesítette Vio fiumei polgármestert és Supilo lapszerkesztőt, hogy a dalmát és horvát vezérőfiakkal való találkozás február 18-án lesz.

Line vics gyöngye vezér.

Pétervár, január 29. Mint a Novoje Vrenje írja, Linevics tábornok, a Szibéria

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

hadsereg fővezére gyöngé és erélytelen ember, a minék következménye az, hogy a helyzet Karbinban tarthatatlan, Vladivosz-tok pedig a lázadó katonák kezében van.

Szerbia Habsburgia ellen.

Belgrád, január 29. A kis Szerbia nem ijedt meg a bécsi külügyi hivatal fenyegetéseitől, hanem kész a vámháborúra is. Szerb kereskedők elhatározták, hogy legelső sorban a monarchia cukorját bojkotálják, de kimondták a bojkotot minden porcikára is.

Fazekas főjegyző bűnpöre.

Budapest, január 29. A törvényszék Fazekas Agoston pestmegyei főjegyző ügyében akit Drill járásbíró tudvalevően két hónapi fogságra ítél, január 31-én fog dönteni. A felelősségi tárgyaláson Zsitvay Leó fog elnökölni.

Katonai zendülés.

Páris, január 29. A touloni 8. sorozat katonái közt zendülés ütött ki. A zendülés a tisztek ellen irányul.

Közgazdaság.

Hentesek és mészárosok szervezkedése. Az ország összes iparosai megalakították már az 6 külön szakszervezetüket, csak a hentes és mészárosok nem. Most azonban ők is szükségét érzik ennek a országosan szervezkedésnek. Az országos hentes és mészáros szakszervezet már megalakult, melyhez csatlakozni akarnak a helybeli iparosok is. Mozgalmat indítottak, hogy Debrecenben fiókegyletet létesítsenek. A mozgalom élén Tokaji János állott. Vasárnap délután népes értekezletet tartottak a Korona vendéglő külön helyiségében a szervezkedés érdekében. A tárgyhöz Tokaji János elnök, Borsi Imre és Török János szólottak és érvekkel bizonyították a szervezkedés szükségességét. A gyűlésen nagy érdeklődéssel hallgatták a beszédeket és kimondták a szervezkedést. A gyűlésen a rendőrség részéről Kovács Kálmán rendőrfogalmazó és Mihály István rendőr felügyelő volt jelen.

Közbányai sertésüzlet. Budapest, január 29. Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 128-130 allérig. Öreg közép (páronként 300-400 kilgr-ig terjedő súlyban) allérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 135-136 allérig. Fialat közép (páronként 300-320 kilogramm terjedő súlyban) 134-135 allérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 134-135 allérig. — II. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) allérig. Közép (páronként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) allérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) allérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 300 kilogramm felüli súlyban 134-135 allérig. Közép (páronként 240-300 kilogramm terjedő súlyban) 132-133 allérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 130-132 allérig. IV. Romániai eredetű (Stachli) Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) allérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) allérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) allérig. Közép (páronként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) allérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) allérig. A hízott sertés átalétrányzata szilárd.

Regény-Csarnok.

Gizike sir.

Irta: Göndör Ferenc.

(Folyt. és vége.)

Egy ilyen kivilágított kirakatban fényképeket lát, míg belülről zenebenzók hőmpolyognak ki. Megáll s közörzősen szemlélni kezdi a képeket. Egyszerre, mintha villamos áram csapna volna meg: a térdei megrögznek, a válla megrándul. A váratlan meglepétség érzése megrázza egész testét, fölrázza dermedtségéből a lelkét s az agya megszédül. Nem hall, nem gondolkozik, csak nézi azt a képet: a Gizike képét. Igen, ez ő, az édes szőke Gizike, a csepőrágó társulat csillaga.

Nagy Lászlónak a lelkét erős, nagy érzések esik meg. Küzdök az érzéseivel, igyekszik magán erőt venni és bemeleg az orfeumba...

— Hát maga az Laci, édes Lalám; hogy eljött. Jaj, én úgy, de úgy örülök. Én úgy szeretném most magát agyoncsókolni...

Mig ezeket a szavakat mondta a kis Giza, könnyek futottak be a világoskék szemébe, amelyek most úgy fődököltek, mint két csiszolt gyémánt. Nagy László nem tudott szólani, csak nézte, hosszan elnézte azt a kifestett arcú édes kis leányt, akinek aláhulló könnyei föloldották fehér arcán a festéket. Elnézte volna még sokáig, ha az igazgató, benyitva az ajtót a mulatóba, oda nem szól:

— Giza, siessen, mindjárt maga követ kezik.

A kis Giza megszorította a Nagy László kezét és reszkető hangon, könnyező szemekkel mondta:

— Magának, csak magának fogok játszani, édes Lalám. S a füstös, lármás nézőtérrel beszélt öltözésbőjába.

A nézőtér előtt a raj, amikor eleven költemény módjára kilebbent a színpadra a kis Giza. És elkezdett énekelni. A pajkos, sikamlós nóták most nem gyújtottak úgy, mint máskor. Szomorú dalokba kezdett a kis Giza. Kisterjedelmű, kellemes hangja fájdalmasan, szomorúan csengett... Bus dalaiba belesírta egész megkínzott lelkét, szíve minden keserűségét. A szomorú akkordok sirva, zokogva hőmpolyogtak és áradt belőlük egy meghalt élet lemondó siralma. A színes hangokkákk könnytengeren usztak és szomorú énekek zengtek elmult nagy szerelmekről, keserű, halálos csalódásokról. Gyöngé, erőtlén volt az a hang, de kellemes és a lélek rezgett, a szív dobogott benne s a szomorúság, a bánat muzsikált ki belőle méla, reszkető zsongással...

A sikamlós, jókedvű énekekhez szokott közönség csudálkozva nézett össze, az első sorban egy főhadnagy föl is szólt a színpadra: — Mi lelte magát Gizike?

A kis Giza azonban csak dalolta a lemondó, bus dalokat és szomorú szemével mindig csak Lászlót nézte. Nagy Lászlóban minden színes álmával, sokezer nyi osókjával föltámadt a mult. Ott látja magát az utcasarkon, amint a kis Gizát várja. Az édes kis virágáros leány reszketve fut a karjaiba és mennek, mennek el a csók, az ölelés honába. A vérben tüzkigyók gyúlnak ki, amelyek mardossák, harapdálják, de ő nem mer hozzányulni a harmatos, édes testhez, amely forrón égve a vágától vonaglik karjai között. Most azonban itt van előtte az az édes leánytest. Pompázik, ragyog a maga illatos féhérségében. Az ezerszer megkínzott leány most itt van előtte, bátran hozzányulhat, hiszen már nem tisztá, nem érintetlen. Nagy Lászlónak lángba borul a vére. A szerelem majd kirepesszi az ereit; várja, várja égő karjai közé az édes kis Gizát, aki csak neki énekel, aki az övé lesz végre egészen.

A kis Giza most minden átmenet nélkül forró vértmozgató, pajkos nótába kezd és mig énekl, hangja elveszi szelid, meleg

rezgését és merész mozdulataiból tűz árad a közönség felé. Riadó taps és hurra fogadja a váratlan fordulatot. A főhadnagy, ott az első sorban, virágokat és csókot dobál az édes kis szőke fölé. A függőnyt lehúzzák. A kis Giza tányérral a kezében jár a vendégek asztalához, azok egynehány krajoár fejében megcsipdesik az arcát. Így eljut Nagy Lászlóhoz is. A tányért nem tartja elébe, ellenben egyik kezével megöleli a nyakát és szenvedélyes csókot csókol a poéta tüzből égő szemére. Azután vidám kacagással siet a főhadnagyhoz és az ölébe ülve kiissza a pezsgőjét.

MAGYAR

Állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	46	
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé	este	10	25	
Szatmár — M.-Sziget felé	d. u.	4	—	
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55	
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8	24	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11	
Miskolc — Kassa felé	reggel	8	51	
Miskolc — Kassa felé	este	7	17	
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f.	d. u.	4	36	
m. á. vasúttól	reggel	5	35	
vásártérről	reggel	5	44	
m. á. vasúttól	d. e.	8	09	
vásártérről	d. e.	8	18	
B.-Sz. Mihály felé	d. u.	11	11	
vásártérről	d. u.	11	20	
m. á. vasúttól	d. u.	4	41	
vásártérről	d. u.	4	54	
m. á. vasúttól	este	7	—	
vásártérről	este	7	07	
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérről	reggel	4	58	
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	58	
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	18	
Derecske — N.-Léta felé	reggel	9	35	
Derecske — N.-Léta felé	d. u.	4	51	
Bpestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. sz. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	35	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	7	—	
	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29	
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40	
Budapest — Nagyvárad felől	éjjel	2	24	
Budapest — Nagyvárad felől	d. u.	8	29	
Csak P.-Ladánytól	reggel	7	48	
Csak Szatmár felől	reggel	8	57	
Szatmár — M.-Sziget felől	d. e.	4	31	
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10	11	
Csak M.-Sziget felől	este	6	48	
Szatmár felől	este	8	04	
Kassa — Miskolc felől	d. e.	8	19	
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31	
B.-Sz. Mihály felől	vásártérről	reggel	7	38
H.-Böszörmény felől	mávasúthoz	d. e.	7	40
vásártérről	vásártérről	este	6	39
mávasúthoz	este	6	38	
vásártérről	d. u.	8	39	
mávasúthoz	d. u.	8	35	
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske — Nagy-Léta felől	reggel	7	15	
Derecske — Nagy-Léta felől	d. u.	8	18	

Globus

1906. Farsangi idényre

ajánljuk a legdivatosabb béli kelméinket, 120 cm. fehér és színes francia batisztokat. Selymek: Christalin, Rádium, Pongette, Taft-Messaline, Lionnaise divatos bál színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett batiszt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyezők, bál keztyűk, fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban, olcsó szabot árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon, divat és szőnyegáruház.

DEBRECEN, RÓZSATÉR.

A KI ELADNI KIVÁN

butort, zongorát, hort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt lakást stb. vagy

A KINEK

ismerettség hiányán

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vinczellérre, kertészre, kulcsárnőre, gazdaszszonyra, szakácsnőre, szobaleányra mosónőre, házi- vagy irodaszolgárra, pénzeszedőre, házmesterre, sub-re. van szüksége

A KI

mindezeket vétel vagy bérbevételi céljából keres

A KI

BÉRBEADNI KIVÁN

hirtokot, házat, vadászterületet, telket, kocsi, lovat.

A KI

valamely állást betölteni kíván; legbiztosabban célt ér, ha a

„Debreczen“ apró hirdetési

rovatát használja.

Az „ÜSTÖKÖS“

legelterjedtebb és legrégebbi érolap.

49. évfolyam.

Megjelen minden csütörtökön.

Művésziesen illusztrált adomái, kitűnő rovatai folytán a legkedveltebb hetilap

Előfizetési ára: 1/4 évre 4 korona.

Lapunk előfizetői (nyilvános helyiségek kivételével) 3 koronáért kapják,

ha általunk rendelik meg az „Üstökös“, vagy egy címszallagot beküldenek

a szerkesztőség és kiadóhivatal címére:

BUDAPEST, V. kerület, Dessoeffy-utca 26. szám.

Utalványok így ömzendők: ÜSTÖKÖS—BUDAPEST.

Ajándék! Minden előfizető megkapja újév után a „Jókai 25 regénye modern kiadásban“ című illusztrált díszkötetet. (Egy album Pál Hugó illusztrációival.)

Dr. Politzer Sanatóriuma

és vízgyógyintézete,

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Egész éven át nyitva.

Vízgyógyimódot. Villanygyógyászat, szénsavas, törpefenyő és ásvány fürdők, forrólag kezelés, Vibrációs masszázs, hizláló és soványító gyógmód. Inhalatók. Javallatok: Idegesség minden neme szív, tüdőbaj Edző eljárások. Iz léli és izom csúznál forró lékzeleléssel hámilatos gyógyeredmények. — Kitűnő ellátás, szép betegszobák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet Felvilágosítással szivesen szolgál!

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti“ gyógyssavanytvíz

Magyarország giesshüblje!

Íze és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és béibajok a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt — 32 fillér
üvegeket visszavesszük: 12
1/2 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt 23 fillér
üvegeket visszavesszük: 7

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.

Telefon 332.

Utolsó felhívás.

Csak Február hó végéig tart!

Ez a ritka kedvező alkalom!

Az üzlet teljesen feloszlik.

Az összes raktáron levő, ruhaszöveteket, blous és ruhaselymeket, batisztokat, vászon és fehérneműeket, csipkét, szallagot és harisnya cikket — FÉLÁRBAN is ELÁRUSITOM.

Berendezés eladó!

Üzlethelyiség kiadó!

HEGEDÜS ARMIN-MAI,

DEBRECZENBEN, PIAC-UTCAN BIKA-SZÁLODA MELLETT,

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A DEBRECENI Kereskedőegyesület és kiadóhivatalának

Telefon száma
412.

Eladás.

Olcso bor!

tiszán kezelt faj borok kaphatók MERKLI FERENCnél Fűvészkert-u. 14. 1 liter Ezerjő 25 kr. Rizling 26 kr. Ezerjő Ó 30 kr. Rizling 40 kr. — 1 K. törm. csokoládé 90 kr. 100 K. száraz cseresznye 1 frt. haza szállítva. Telefon 374. Bor 5 és 10 literes hálóknokban is kapható.

Álamilag virgált

virág és mindenféle vetőmagvak legjobb csiraképességgel Merkli Ferencnél kaphatók Fűvészkert-u. 14. Telefon 374. 1 l. sürtő málna szörp 1 frt.

46 hold ujosztású fekete föld és 18 öli ondódi föld eladó. Cim a kiadóban.

A gyáros vevőket keres

nagy mennyiségű előnyomással ellátott törülköző, futó, milió, pohárszéktakaró, asztalfutókra stb. Ajánlatok P. J. 1600 jelige alatt Mosse Rudolphhoz Prágába intézendők.

„Tiszti szivarka hüvely“

valódi Egyiptomi „Verge egészségi papírból“ minden darab be szőtt nicotin fogóval ellátva csakis Merkli-nél kapható Fűvészkert u. 14. Telefon 374 mert ott van a világhírű „Progress“ egészségi hüvely gyár főraktára s csak ott kapható 100 db „Tiszti“ hüvely 10 Rákócsy 14 Ambre 12 — Kling 08 kr.

Hazailag

készített boreet eladó Piac-u. 42. Hátul az emeleten.

Regények, díszművek

mindennemű könyvek új és használt állapotban potom áron kaphatók Harmathy könyvkereskedésben Fűvészkert-u. 13. Régiségek megvételnek. Könyvek részlet fizetésre is kaphatók. Telefon. 374.

Közönséges

postai posta könyv felírásban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

Minamár.

A Minamár világhírű költőgépen osztást adok Cim a kiadóba.

Meggyőződhet

árunk versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvettünk a **legnagyobb vászonszövőgyárak**

egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkitünőbb minőségű vásznat, tehát szállíthatunk minden magántogyasztónak és viszontelárusítónak

legelsőrendű rumburgit . . . . . 84 ctmtr széles 5 frt 70 kr-jaival
legfinomabb battisztvásznat . . . . . 84 „ „ 6 „ 10 „

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik.

Senki el ne mulassza e soba vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.

Hungaria Vászonáruház

Budapest V. Váci-körút 26.

A Richter-fele Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedül foglalkozási játék a melyet a gyermekek mindig szívesen játszanak Egyig játékszer sem oly sokoldalú, érdekes és olcsó, mint az elpusztíthatatlan Horgony-Kőépítőszekrény, mely minden egyes kiegészítőszekrényvel tanulságosabbá és a gyermekek nevére kedveltebbé válik. Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény a gyorsan kedvelté vált

Horgony-Hidépítőszekrények

által is természetesen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen szekrény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak.

Hogy mindenkoru gyermek számára egy megfelelő szekrényt válasszunk és biztosan kiálászhatassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képes könyveket és biztosan kiálászhatassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képes kőépítőszekrény árjegyzéket, mely kívánatra ingyen beküldetik és számos építési minta és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-fele Horgony Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények, valamint a Horgony-Mozsaik és egyéb felette érdekes rakási-játékok minden finomabb játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magasabb áron kaphatók. A sok utánzat miatt azonban bevásárláskor igen óvatosak legyünk és minden egyes szekrényt a híres „Horgony“ gyárjeggyel együtt hamisítvány visszautasítsunk; mert okalan volna jó pénzt egy értéktelen hamisítványért kiadni! A ki zenekedvelő, az kérje még árjegyzéket a híres Imperator zenélőművekről és beszélőgépekről.

Richter F. Ad. és Társa,

kir. udvari és kamarai szállítók, BÉCS,

Iroda és raktár: I. Operngasse 16, Gyár: XIII/1 (Hietzing).

Rudolstadt, Nürnberg Olten (Svájc), Rotterdam, Szt.-Petersvá, New-York

Cs. pke maradványok félárban.

Egész Debrecen nézete

Szallagmaradványok félárban

Vigyázz! Löwy F. cégnél. Kékre festett kirakat.

rőfös és női divat áruhaza, Debrecen Piac-u. 24. sz.

Jól és olcsón lehet vásárolni női divat és legújabb angol kelméket, úgy rumburgi vásznakat, mint mindenféle damaszt árut, szövet garnitúrát, szőnyeg, függöny és butor kelméket.

Saját készítésű Paplanom a legjobb és legolcsóbb minden minőségben és színben, állandó nagy választék van raktáron; legújabb:

1 mtr. Rádium 120 cmt. széles	frt. 2.50.	1 mtr. 80 cmt. széles Batiszt	35. 38. 45.
1 mtr. Christalin 120 cmt. széles	frt. 1.75.	1 mtr. 120 cmt. széles Batiszt	50. 55. 65.

Guffirozott crep fodor minden színben mtr. 22 kr.

1 drb. selyem színházi Blous (divatos) 5.75. — ugyanolyan himzett elejű 7.50 kr.

Menyasszonyok!!! csakis itten vásároljanak!